

Friso je trommelt te snel, te hard

Daagblad Waterland, 10-06-'06

Zijn grootste vijand is de tijd. Hij heeft er namelijk niet genoeg van. Friso de Zeeuw, ex-wethouder in Monnickendam, ex-geëdeputeerde van Noord-Holland, directeur bij de grootste projectontwikkelaar in Nederland. Een gesprek met een man 'met licht autistische trekjes' over de menselijke maat, ondernemen met bezieling, over de Duitse geest, de Nederlandse inborst en over muziek. „Houd je in Friso, je trommelt te snel en te hard.”

Het is halfzes en Friso de Zeeuw (54) komt voor zijn doen erg vroeg thuis. Amersfoort-Monnickendam in een uur. Dat is snel. Hij gebruikt de dagelijkse file meestal om op de achterbank verder te werken. De PvdA – zijn PvdA – ziet niets in een tunnel langs het Naardermeer, zo bleek deze week. Het verwondert hem niks. Als voormalig voorzitter van de Raad voor Verkeer en Waterstaat – een van zijn vele nevenfuncties – zei hij jaren geleden al dat invoeren van betalen per gereden kilometer het verkeersprobleem rond de hoofdstad gedeeltelijk zou kunnen oplossen. „Het verzet regen die tunnel is erg breed en krachtig en er is een goed alternatief; daar moeten ze in Den Haag naar luisteren.”

Luisteren

Dar heeft hij in de loop van zijn carrière wel geleerd. De Zeeuw, Rotterdammer uit een 'gezellig rechts gezin', studeerde rechten in Amsterdam en sloot zich daar aan bij de PvdA. Zijn eerste politieke leerschool: Amsterdam was in de jaren zeventig een hogedrukpan die op exploderen stond met de lokale PvdA daar middenin. De partij werd verscheurd tussen voor- en tegenstanders van wethouder volkshuisvesting Han Lammers en zijn metroplannen. „Het was een loopgravenoorlog. Die strijd, dat beviel me niet zo goed. Ik wilde vooral met de inhoud bezig zijn.” „Consensus? Ja, ja, uiteindelijk streef ik daarnaar. Maar het moet niet saai zijn”, zegt hij over zijn politieke drijfveer. „Als je terugkijkt op je dag, dan moet de vraag zijn: is er wat veranderd. Vaak is het antwoord teleurstellend. Maar over

Markant

Ze hebben hun sporen ruimschoots verdiend. Soms teruggetrokken levend, soms op de voorgrond tredend, maar altijd markant. Waterlanders die een stempel drukten op hun omgeving. In deze serie vertellen ze in Dagblad Waterland hun verhaal.

een jaar gemeten moeten er wel wat zaken veranderd zijn. Wat je doet stelt in het zicht van de geschiedenis natuurlijk geen fuk voor. Het zijn krassen in een steen. Maar voor jou persoonlijk moet het wel betekenis hebben.”

Monnickendam

De Zeeuw en zijn partner Thea Grijzen verruilden Amsterdam voor Monnickendam, waar hij al snel in de gemeenteraad en – 28 jaar oud – op het wethouderspluche belandde. „Toen bleek me dat politiek vooral gaat om het omgaan met mensen. Je moet ook op de feestjes van de sportvereniging komen. Ik heb dat moeten leren. Eigenlijk zat dat niet zo in mijn aard. Ik heb licht autistische trekjes, zoals mijn omgeving me zegt. Ik ben meer analyserend en observerend in een gezelschap.” Hij maakte de opkomst mee van Plaatselijk Belang, 'een lokale partij met Fortuynistische trekjes'. „Daar wisten we in het begin geen raad mee. We hebben daar geleidelijk aan op weten in te spelen.” Maar zijn partij niet. „Ik herken zeker in Rotterdam het gat dat de PvdA heeft laten vallen. De problemen van de gewone mensen werden niet herkend. Men was bezig met het

Friso de Zeeuw thuis onder de socialistische verkiezingsposters die de kamerwand sieren. 'Stemt de S.D.A.P.'. Zelf rekent hij zich tot de rechtervleugel van de PvdA.

Foto Cees de Gooijer

armoedevraagstuk en zette grote projecten op. Maar het 'buitenlanderprobleem', dat mensen zich in hun eigen buurt niet meer thuis voelden, dat zagen ze niet. Ik heb het nog wel aangekaart bij Melkert, maar het was lastig dat bespreekbaar te maken.”

Verbinden

De Zeeuw: „De kunst in de politieke arena is de kunst van het verbinden. Een wereld die heel sectoraal verdeeld is, binden op ideeën.” Wat dat betreft is de toenadering van PvdA-leider Wouter Bos naar het bedrijfsleven hem uit het hart gegrepen. Want dat

bedrijfsleven, dat is waar De Zeeuw zich buitengewoon goed in thuis voelt. Zo goed dat hij voor de PvdA best wat 'werkjes' wil doen en een conferentie wil voorzitten, maar geen ambities heeft om bijvoorbeeld minister te worden in een kabinet Bos. „Ik heb het geluk een veelkleurige baan te hebben. Net als de politiek overigens, maar in de politiek heb je zoveel corvee: de eindeloze besprekingen, het bijstellen op puntjes. Het figuurzaaggehalte in de politieke wereld is erg hoog.” In het bedrijfsleven is dat veel minder. „Althans in mijn baan. In mijn werk komt het erop aan dat je elkaar overtuigt en dan

kun je aan de slag.”

De Zeeuw is directeur Nieuwe Markten bij Bouwfonds MAB-ontwikkeling, de grootste projectontwikkelaar in Nederland. Zijn richtlijn: realiseer homogene buurten in heterogene wijken; geef mensen hun buurtje, waar ze met hun eigen mensen kunnen wonen en plan geen peperdure huizen naast een buurt met de goedkoopste woningen. „Dat is vragen om herrie. De schoorsteen moet roken, maar je moet wel dicht bij de mens blijven. Dat is ondernemen met bezieling.” „Ik ben allergisch voor bureaucratie. Het slaapt er zomaar in. Als het goed gaat met een be-

drijf, dreigen de kleilagen aan te groeien. De leiding moet dat acuut de kop indrukken. Wat Nederland parten speelt, is het complor tussen de managers, de boekhouders en – dat zeg ik zelf als jurist – de juristen. Te veel zaken worden beslist en geregeld door mensen die geen idee hebben wat er leeft en hoe het echt in de praktijk werkt.”

Berlijn

Laatst was De Zeeuw met een PvdA-delegatie in Berlijn, op bezoek bij de SPD. Ze hebben daar nog geen idee wat ze te wachten staat als het gaat om integratie. „De SPD, die zijn nog steeds als

Alice in Wonderland, die zijn nog pre-Fortuynistisch. De enige die echt in de gaten heeft wat er aan de hand is, is de stadsdeelburgemeester van Neuköln, het stadsdeel met de grootste problemen. En hij is notabene bijna uit de partij gezet.”

Fascinatie

De verschillen tussen Duitsland en Nederland fascineren hem. „Wij in Nederland kennen een veel groter informeel circuit. Het is egalitair, we kunnen elkaar rechtstreeks aanspreken, dwars door hiërarchische lijnen heen. In Duitsland kom je dat niet veel tegen. Aan de andere kant is Nederland een ware dienstverleningswoestijn.” Oost-Berlijn is zijn grote liefde. De garage van zijn huis in Monnickendam is omgebouwd tot DDR-museum, bezoek op afspraak.

„We hebben een appartementje gekocht in de vroegere joodse buurt in Oost-Berlijn. Historische grond. In onze straat werd gevochten tussen communisten en nazi's en wij kijken uit op een begraafplaats waar Pruisische generaals liggen naast een massagraf uit 1945.”

Drumstel

Naast de zwarte vleugel in de huiskamer van De Zeeuw staat een zwart drumstel. Hij lacht. „Vraag me niet om erop te spelen, maar ik kon de verleiding niet weerstaan om deze aanbidding voorbij te laten gaan.” Hij drumt niet, maar trommelt wel. Lekker meelëren in het Meezingkoor Waterland, waarvan hij ook weer voorzitter is. „Ik vind het heerlijk als ik met mijn trommelje mee kan doen. Ik krijg dan vaak te horen 'Nier jagen'. En het tweede standaard verwijst is 'je trommelt te hard'. In alles wat ik doe, de muziek het museum, mijn werk, zit 25 procent ironie. Die relativering mag je niet kwijt raken. Ik hoef niet per se de beste zijn, ik wil wel wat achterlaten, krassen maken in een steen. Als ik maar de ruimte krijg om af en toe de pias uit te hangen.”

JOOST REIJNDERS